

A. Volum regular

Joan Veny, Cronología de los cambios en catalán de Mallorca según la *Scripta mallorquina*

Abstract: This article deals with some interesting aspects pertaining to the Majorcan Scripta. It analyzes 347 texts dating from the 13th and 14th centuries as well as from the 20th century that belong to several literary and non-literary genres. The article aims at showing some relevant characteristics of the Majorcan Scripta related to phonetics, morphology, semantics and graphic tradition. This textual collection sheds light on the Catalan (and Majorcan) linguistic patrimonial corpus by allowing us to register new words, variants, and proverbs. We can also establish the chronology of the documented linguistic changes from a diachronic perspective.

Resum: En este estudio se describen algunos aspectos de interés de la *Scripta* mallorquina a partir de 347 textos datados entre los siglos XIII-XIV y el siglo XX, representativos de todo el periodo cronológico y pertenecientes a géneros diferentes, literarios y no literarios. En concreto, este artículo pretende mostrar una selección de elementos característicos de la *Scripta* mallorquina en el campo de la grafía, de la fonética, de la morfología y del léxico. De este modo, pretende mostrar en qué medida esta colección documental puede enriquecer el conocimiento que se tiene del patrimonio lingüístico catalán y, en concreto, del patrimonio mallorquín, con el registro de nuevas unidades (vocablos, variantes, paremias) y todo ello desde una perspectiva diacrónica, estableciendo la cronología de los cambios constatados.

Keywords: Majorcan *scripta*, Linguistic variation, Diachrony, Diatopy, Catalan 13th-14th c., Majorcan Language.

Mots clau: *Scripta* mallorquina, Variación lingüística, Diacronía, Diatopía, Catalán s. XIII-XX, Mallorquín.

*****

Vicent Ramon Poveda Clement, Els límits dels stemmata codicum de les poesies d'Ausiàs March

Abstract: La tradició textual de les poesies d'Ausiàs March compta amb dos *stemmata codicum*, el d'Amadeu pagès i el de Robert Archer, que han estat establerts a partir de la concepció d'una obra unitària, la qual cosa no respon a l'eclecticisme d'una bona part dels testimonis marquians. Malgrat que, com els editors mateixos van anunciar, aquestes fixacions stemmàtiques resulten inoperants a l'hora d'establir amb fiabilitat el procés de transmissió textual marquiana, són el punt d'inici inqüestionable dels futurs estudis i revisions que s'han d'escometre per a la reconstrucció del *corpus* marquianà.

Resum: The textual tradition of the poems by Ausiàs March has two *stemmata codicum*, one by Amadeu Pagès and another by Robert Archer, which have been established from the conception of a single work, what does not give an answer to the eclecticism of a great part of March's testimonies. Although, as the editors announced, these stemmatic fixations turn out to be useless when it's time to establish with reliability the marquian textual transmission process, they are the unquestionable starting point of future studies and reviews which must be undertaken in order to rebuild the marquian *corpus*.

Keywords: Ausiàs March, Ecdotics, Cancionero poetry, *Stemmata codicum*, Textual Transmission.

Mots clau: Ausiàs March, Ecdòtica, Poesia de cançoner, *Stemmata codicum*, Transmissió textual.

*****

Marion Coderch, **Amor i senyoria: dinàmiques de poder a la poesia d'Ausiàs March**

Abstract: The Valencian poet Ausiàs March (1400-1459), while drawing heavily on the Occitan troubadour lyric tradition to build up the general setting in his love poems, is renowned for his innovative stance towards love lyric. As a consequence of this new approach, the lady, conventionally presented as the object of high esteem, is now regarded by the lover as flawed and unworthy of pure love. This poses a problem within textual fiction, since the lover's quest for spiritual love is hindered by the lady's imperfections. March offers a solution to this inconsistency by shifting the core of textual power from the lady to the personification of love. The strategy that he uses to achieve this is striking in its originality: the lover starts harbouring feelings of hate for the lady and this hostility is then transferred to love, which, by reason of his implacability, is endowed with absolute power over the lover's will. This manoeuvre excludes the lady from the struggle for power and creates endless textual possibilities to develop the conflict between the lover and love, therefore ensuring the continuity of a consistent poetic discourse.

Resum: El poeta valencià Ausiàs March (1400-1459), tot i que beu en gran mesura de la tradició lírica trobadoresca occitana per a construir la configuració general dels seus poemes d'amor, és conegut per la seua postura innovadora sobre l'amor líric. Com a conseqüència d'aquest nou enfocament, la dama, que convencionalment es presenta com a objecte d'una gran estima, és ara considerada per l'amant com a imperfecta i indigna d'un amor pur. Això planteja un problema dins de la ficció textual, en tant que la recerca de l'amor espiritual per part de l'amant es veu obstaculitzada per les imperfeccions de la dama. March ofereix una solució a aquesta manca de coherència traslladant el nucli del poder, en el text, de la dama a l'amor personificat. L'estratègia que s'utilitza per a aconseguir-ho és sorprenent per com és d'original: l'amant comença albergar sentiments d'odi envers la dama i aquesta hostilitat es transfereix llavors a l'amor, el qual, fruit de la seua implacabilitat, té un poder absolut sobre la voluntat de l'amant. Aquesta maniobra exclou la dama de la lluita pel poder i dona lloc a unes possibilitats textuais sense fi de desenvolupar el conflicte entre l'amant i l'amor, de manera que es garanteix la continuïtat d'un discurs poètic coherent.

Keywords: Poetry, Medieval Literature, Womens Studies.

Mots clau: Poesia, Literatura Medieval, Estudis de la dona.

*****

Bauman, Inga, **La traducció d'un clàssic valencià a la 'llengua de Goethe'. Estudi de les dificultats de traduir Roís de Corella a l'alemany (l'exemple de "La istòria de Leànder y Hero")**

Abstract: This article analyzes problems which surged during my translation of “La istòria de Leànder i Hero” from Catalan to German. Thus, it offers a contribution to traductology in a double perspective: on the one hand, via the approach of comparative linguistics (Catalan-German), and on the other, by considering the theory of *transfert culturel* (cultural transfer) according to Espagne and Werner. The translation of “La istòria de Leànder i Hero” required a quadruple translation: language (from Catalan to German), temporal discrepancy (from Middle Ages to 21st century while reproducing the effect of medieval literature), cultural differences (from Mediterranean to Northwestern Europe) and literary discourse traditions.

Resum: Aquest article analitza problemes que sorgien al llarg de la meva traducció de “La istòria de Leànder i Hero” del català a l’alemany. Per això, ofereix una contribució a la traductologia en un perspectiva doble: d’una banda, via l’enfocament de la lingüística comparativa (català-alemany), i de l’altra, considerant la teoria del *transfert culturel* segons Espagne i Werner. La traducció de “La istòria de Leànder i Hero” exigia una traducció quàdruple: llengua (del català a l’alemany), discrepància temporal (de l’Edat Mitjana al segle XXI, però reproduint l’efecte de la literatura medieval), diferències culturals (del mediterrani a l’Europa del nord) i tradicions discursives literàries.

Keywords: Traductology, Cultural transfer, Translation of medieval literature, Joan Roís de Corella.

Mots clau: Traductologia, *Transfert culturel*, Traducció de literatura medieval, Joan Roís de Corella.

*****

Joan-Antoni Mesquida Cantallops, *La Pràctica mercantívol (1521) de Joan Ventallol. Notes sobre l'autor, les fonts i les repercussions d'un tractat d'aritmètica i geometria*

Abstract: The *Practica mercantívol* of Joan Ventallol is an arithmetic text from the early sixteenth century. As a work of specialization, it is very important to study the non-literary linguistic model of this era. In this article, however, we will focus on the sources and the impact that it had at the time. This book is fully inserted in the mathematical tradition of its time drinking from essential sources and is translated and cited as influential in later works.

Resum: La *Pràctica mercantívol* de Joan Ventallol és un text aritmètic de principis del segle XVI. Com a obra d'especialitat, té molt d'interès per estudiar el model lingüístic no literari d'aquesta època. En aquest article, però, ens centram en les fonts i les repercussions que va tenir en el seu moment. És un llibre inserit plenament en la tradició matemàtica del seu temps, que beu de les fonts essencials i és traduït i citat com una obra influent en obres posteriors.

Keywords: Joan Ventallol, History of arithmetic, Language history, 16th century, Non-literary texts.

Mots clau: Joan Ventallol, Història de l'Aritmètica, Història de la Llengua, Segle XVI, Textos no literaris.

*****

Joan Borja i Sanz, **L'expulsió dels moriscos en l'imaginari popular valencià**

Abstract: The expulsion of the Moors from Kingdom of Valencia (1609) led to the exile of more than a third of the Valencian population. This paper analyzes, an Ethnopoetic perspective, the dialogue between the historical facts and the popular narrative cycle about the Valencian Moors, founded on a specific repertoire of legends. It deals with five thematic aspects: hidden treasures, pirate attacks, interfaith loves, returning Moors and enchanted Moorish women.

Resum: L'expulsió dels moriscos del Regne de València (1609) va comportar el desterrament de més de la tercera part de la població valenciana del moment. En aquest article analitzem, des de perspectives etnopoètiques, el diàleg que els fets històrics mantenen amb el cicle narratiu popular dels moriscos, sobre la base d'un determinat repertori de llegendes, i a propòsit de cinc centres temàtics: tresors amagats, atacs pirates, amors interconfessionals, moriscos que tornen i encantades mores.

Keywords: Moors, Ethnopoetics, Treasures, Enchanted fairy, Lady of Elx.

Mots clau: Moriscos, Etnopoètica, Tresors, Encantades, Dama d'Elx.

*****

Joan Miralles i Monserrat, **La llengua catalana a Mallorca. El Decreto de Nueva Planta i tipus de textos en català en el segle XVIII**

Abstract: This article analyzes some of the legal particularities and consequences of the Decree of New Planta for Majorca, as well as of other legal resolutions regarding the Catalan Language in the 18th century. There is also a proposal for the creation of a typology of Catalan texts from this century based on M. Gregory and S. Carroll but applied to historical Catalan texts.

Resum: L'article pretén donar a conèixer les particularitats juridicolgals del Decreto de Nueva Planta per a Mallorca i les conseqüències que tingué, junt amb d'altres disposicions legals, sobre la llengua catalana a Mallorca en el segle XVIII. Hi ha també un apartat amb els diferents tipus de textos en català durant el segle esmentat a partir d'una proposta tipològica textual basada en M. Gregory i S. Carroll però aplicada aquí a textos catalans històrics.

Keywords: Catalan, Philology, Law, Bourbon Administration, Decree of New Planta, Textual Typology, 18th Century.

Mots clau: català, filologia, dret, administració borbònica, Decreto de Nueva Planta, tipologia textual, segle XVIII.

*****

Enric Balaguer, **Simulacre i metaliteratura en la postmodernitat literària catalana més recent**

Abstract: This article explores the parallels between economy and artistic production in recent years as well as the interconnections between finances and postmodernity. Globalization brings about a certain proximity of our daily domestic activities. Authors such as Jordi Julià dare to imagine an anthology of North American poetry and Francesc Serés one of Russian short stories. This project must be framed within an exercise of

simulacre (reduplication) understood as a duplicate of reality created by mass media which has become one of the most characteristic traits of Postmodernity. Current financial economy aspires to become a financial market where what is transacted is money itself, thus tending to a self-reproduction. Metaliterature and intertextuality are two signs of this analogical process of the economic behavior as applied to the literary realm. Authors such as Miquel de Palol and Manuel Baixauli are representative of this tendency.

Resum: L'article explora el paral·lelisme entre les operacions de l'esfera econòmica i les pràctiques artístiques en els darrers anys. L'economia financera i la postmodernitat estableixen unes relacions estretes. L'actual globalització acosta el món a les dimensions més domèstiques i quotidianes. Autors com Jordi Julià s'atreveixen a imaginar una antologia de poesia nord-americana i Francesc Serés una altra de contes russos. Aquest projecte entra de ple l'exercici de *simulacre*, aqueix duplicat de la realitat que han ajudat a crear el mitjans de comunicació en les darreres dècades i que la postmodernitat ha pres com un dels seus signes d'identitat. L'actual economia financera aspira a convertir-se en una mercaderia pròpia: els diners compren diners. L'operació consisteix a autoreproduir-se. La metaliteratura i la intertextualitat són les dues marques del procés analògic, en el camp literari, d'aquest capteniment de l'economia financera. Autors com Miquel de Palol o de Manuel Baixauli ho mostren de manera fefaent.

Keywords: Postmodernity, Globalization, Reduplication, Transparent Society, Julià, Serés, Palol, Baixauli.

Mots clau: Postmodernitat, Globalització, Simulacre, Societat transparent, Metaliteratura, Julià, Serés, Palol, Baixauli.

*****

Francesc Feliu, **Els mites de la llengua**

Abstract: This paper vindicates the role of the mythical tale (a report always essentially historical) in the construction of languages and the need of linguistic myths to create emotional adhesion between speakers and language, which is always a collective construction. It avoids the derogatory consideration has often been attributed to the concept of myth in the context of linguistic studies (equivalent to linguistic prejudice), and presents Linguistics as the main producer and guarantor of the myths of language. Finally it examines some of the major myths of the Catalan language and it try to offer a typological classification of them.

Resum: Aquest estudi reivindica el paper del relat mític (un relat que és sempre essencialment històric) en la construcció de les llengües i la necessitat dels mites lingüístics per a crear adhesió emocional entre els parlants i la llengua, que sempre és una construcció col·lectiva. Això evita la consideració despectiva que sovint s'ha atribuït al concepte de mite en el context dels estudis lingüístics (equiparat a un prejudici lingüístic), i presenta Lingüística com el principal productor i garant dels mites de la llengua. Finalment, s'hi examina alguns dels principals mites de la llengua catalana i es tracta d'oferir una classificació tipològica d'aquests.

Keywords: Linguistic myths, Linguistic science, Language construction, Emotional adhesion to language, Catalan language.

Mots clau: Mites lingüístics, Ciència Lingüística, Construcció Lingüística, Adhesió emocional a la llengua, Llengua catalana.

*****

Josep Maria Nadal, *Cultura, memòria i llengua. La passió lingüística de les mones cuineres. La recerca (amb incerteses) del Grup d'Història de la Llengua i Llengua Normativa de la Universitat de Girona (març de 2014)*

Abstract: This paper presents the research interests of the group in *Language history and Normative language* of the University of Girona, directed by J.M. Nadal, and also reviews the results of recent years, both in terms of publications, as presented research projects (some of which have failed to funding). The reflection on language and its historical dynamics starts always on the idea that languages are cultural constructions created from a reality essentially diverse and unstructured. Normative character is intrinsic, so, to idea of language. Nadal also calls for care, if necessary with interdisciplinary studies, some key aspects of the language complexity, such as emotional ties of speakers with his tongue or mechanisms of representation that base on languages many collective identities.

Resum: Aquest article presenta les línies de recerca del Grup d'Història de la Llengua i Llengua Normativa de la Universitat de Girona, dirigit per J. M. Nadal, i també revisa els resultats dels darrers anys, tant les publicacions com els projectes de recerca presentats (alguns dels quals no han aconseguit finançament). La reflexió sobre la llengua i la dinàmica històrica que segueix parteix sempre de la idea que les llengües són construccions culturals creades des d'una realitat essencialment diversa i no estructurada. El caràcter normatiu és intrínsec, per això, a la idea de llenguatge. Nadal també demana que es pregui atenció, si cal amb els estudis interdisciplinaris, a alguns aspectes clau per a entendre la complexitat del llenguatge, com són els vincles emocionals dels parlants amb la llengua o els mecanismes de representació que fonamenten en la llengua moltes identitats col·lectives.

Keywords: Language history, Normative language, Language complexity, Emotional linguistics, Identities.

Mots clau: Història de la llengua, Llengua normativa, Complexitat lingüística, Lingüística emocional, Identitats.

B. Monogràfic (*Series Arabic and Islamic Studies*, n. 3): *Autoproyección religiosa en el islam y contra él. Testimonios en la literatura y en el derecho. Coord. por Francisco Franco-Sánchez*

Míkel de Epalza (†), **Le rôle littéraire tragique d'une citation coranique, dans un roman épique de l'écrivain libyen Al-Koni**

Abstract: This article deals with the islamological contextualization of the main topic of the novel *Al-Tibr* 'Powder of gold' by the Libyan writer Al-Koni. It provides an explanation of the relevance of the meaning of the she-camel (the protagonist of the novel by Al-Koni) based on certain Quranic verses related to Allâh's injunctions to the people of Thamoud). A comparison is provided between Al-Koni's novel and *Chamelle* by Mark Durin-Valois, including a final reflection on the translation of *Quran* 11, 64.

Resum: Se realiza una contextualización islamológica del tema principal de la novela *Al-Tibr* 'Polvo de oro' del escritor libio Al-Koni. Se expone en base a ciertas aleyas del *Corán* (relacionadas con la orden de Allâh al pueblo de los Thamud) y la explicación de la importancia coránica de la camella, figura protagonista de la novela de Al-Koni. Seguidamente hay una

comparación con la novela *Chamelle* del francés Marc Durin-Valois, con una reflexión final sobre la traducción de *Corán* 11, 64.

Keywords: Ibrahim Al-Koni, She-camel, Koran, Arab contemporary novel, French contemporary novel, Marc Durin-Valois.

Mots clau: Ibrahim Al-Koni, Camella, Corán, Novela árabe contemporánea, Novela francesa contemporánea, Marc Durin-Valois.

*****

Fátima Roldán Castro, **Geografía y viaje como motivos literarios en el mundo árabe islámico medieval**

Abstract: In the Arab Islamic Medieval world geographical accounts constitute a type of literature with special features. Documentary sources are numerous and varied and, among them, those that belong to a genre entitled *riḥla* are of special interest for both historical and literary reasons. This article deals with the differences in nature, objectives and forms present in this genre. Travel accounts by Ibn Ġubayr, Ibn al-Jaṭīb and Ibn Ṣāḥib al-Ṣalā are analyzed.

Resum: En el mundo árabe islámico medieval los temas geográficos configuran una literatura de rasgos singulares. Las fuentes documentales son numerosas y variadas y, entre ellas son de particular interés, tanto en el plano histórico como en el literario, las que se inscriben en el género *riḥla*. Por la variedad de su naturaleza, objetivos y forma el presente artículo se centra en dicho género. Se aportan se analizan obras y textos de este género que escribieron Ibn Ġubayr, Ibn al-Jaṭīb e Ibn Ṣāḥib al-Ṣalā

Keywords: Medieval Arabic geography, Travel accounts, Medieval Arabic literature, *riḥla*, Pilgrimage, *Haġġ*.

Mots clau: Geografía medieval árabe, Libros de viaje, Literatura medieval árabe, *Riḥla*, Peregrinación, *Haġġ*.

*****

Josep Puig Montada, **Análisis de la fundamentación jurídico doctrinal de la expulsión de los moriscos: Los indicios de apostasía según la *Defensio Fidei* de Jayme Bleda**

Abstract: The Dominican friar Jayme Bleda (1550-1624) considered himself the providential mind that guided king Felipe III and moved him to order the expulsion of the Moriscos in 1609. He is the author of the work that contained all the necessary arguments for this decision: *Defensio fidei in causa neophytorum siue Morischorum Regni Valentiae totiusque Hispaniae*. This article deals with the arguments that served as proof of the apostasy of the Moriscos and with the authoritative sources in support of these arguments. This contribution sheds light on the written material available for this purpose.

Resum: El fraile dominico Jayme Bleda (1550-1624) se consideraba a sí mismo como la mente providencial que guio al rey Felipe III para ordenar la expulsión de los moriscos en 1609. Esta mente produjo la obra conteniendo todos los argumentos justificativos de la decisión: *Defensio fidei in causa neophytorum siue Morischorum Regni Valentiae totiusque Hispaniae*. En el artículo se enumeran los argumentos que

debían probar la apostasía de los moriscos, y las autoridades en que se fundaban estos argumentos. El estudio proyecta luz sobre el material impreso disponible para este objetivo.

Keywords: Jayme Bleda, Expulsión de los moriscos, 1609, Inquisición, Historia del pensamiento.

Mots clau: Jayme Bleda, Expulsion of the Moriscos, 1609, Inquisition, Intellectual history.

*****

Ghada Omar Toson, **La presencia árabe e islámica en *El síndrome de Ulises* y en *El cerco de Bogotá* de Santiago Gamboa**

Abstract: This study provides an overview on the Arab and Islamic elements in Contemporary Latin American Narrative, and it analyzes how those Arab and Islamic elements are incorporated in the novel *Syndrome of Ulysses* and in the volume of stories *The siege of Bogota* by Colombian writer Santiago Gamboa. The aim is to highlight the traits that define the *Arabic* personality and the cultural codes of Islamic and Arab culture that Gamboa identifies as inherent to Arab identity.

Resum: Este estudio ofrece primero una visión panorámica sobre el elemento árabe e islámico en la narrativa latinoamericana contemporánea y analiza después de qué manera se incorpora la imagen de lo árabe y lo islámico en la novela *El Síndrome de Ulises*, así como en el volumen de cuentos *El cerco de Bogotá* del colombiano Santiago Gamboa. El objetivo es fijar los rasgos que utiliza para fijar la personalidad del árabe en dichas obras y señalar los códigos de la cultura árabe e islámica que Gamboa refleja como elementos inherentes a la identidad árabe

Keywords: Santiago Gamboa, Arab identity, Moslem identity, Contemporary Latin-American Narrative, Literary archetypes.

Mots clau: Santiago Gamboa, Identidad árabe, Identidad musulmana, Narrativa latinoamericana contemporánea, Arquetipos literarios.

*****

Leonard Patrick Harvey, **Algiers, 1956**

Abstract: L. P. Harvey takes a Christmas cake sent by ordinary mail and lost as a starting point to refer the circumstances in which he prepared his doctoral thesis, profiting of a stay in Algiers in 1956. On this occasion, he describes the atmosphere of the Bibliothèque Nationale in which he conducted research, the social environment in which he lived, the people he knew, his lodging, his relationship with the British colony and the assistance he paid to the Anglican Church and Mission to Seaman, as well as to several Algerians and the French colonists.

Resum: L. P. Harvey toma como punto de partida un pastel de Navidad enviado y perdido en el correo postal para referir las circunstancias en que preparó su Tesis Doctoral, aprovechando una estancia en Argel en 1956. Con este motivo describe el entorno de la Bibliothèque Nationale en que investigaba, el ambiente social en que vivió, las personas que conoció, el hospedaje, relaciones con la colonia británica y la

asistencia a la iglesia anglicana y a la Mission to Seaman, así como con los argelinos y con los colonos franceses.

Keywords: Leonard Patrick Harvey, Morisco manuscripts, Algiers, 1956, Mission to Seaman, British in Algeria.

Mots clau: Leonard Patrick Harvey, Manuscritos moriscos, Alel, 1956, Mission to Seaman, Británicos en Argelia.